

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีผลการวิจัย ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา และ 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 297 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประถมศึกษา ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบด้านองค์ประกอบ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบ จำนวน 17 คน และขั้นตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.902 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม 2) การพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น 3) การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 4) การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย และกระตุ้นให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ไปใช้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 5) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู และผู้เรียนกับผู้เรียน และครูกับผู้ปกครอง และ 6) การประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา .00 ผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 97 เห็นด้วยกับองค์ประกอบของรูปแบบ และเห็นว่ารูปแบบมีความถูกต้องและความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยโดยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2549: 5) ที่ได้กำหนดให้โรงเรียนนากกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับปริยานุช สถาวรณิ (2548: 11, 161-162) ที่ได้กล่าวถึงกิจกรรมนักเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

2. สรุปผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2549: 16-36, 41) ที่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ โดย

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการจัดเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระทุกช่วงชั้น โดยเน้นการบูรณาการการคิด วิเคราะห์ ลดการท่องจำ และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2547: 20) ได้กล่าวถึงครูจึงผู้มีบทบาทสำคัญในการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด สอดคล้องกับ เจอร์รี่ (Jerry. 1996: 425) ได้ทำการวิจัยพบว่า ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 3 การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2547: 20) ที่ได้อธิบายว่าการบริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการคิด โรงเรียนต้องเตรียมการพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เกิดความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานการคิด แนวทางการส่งเสริมการคิดและพัฒนาการคิด สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียานุช สถาวรณีย์ (2548: 7) ที่มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมให้ครู เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดกระทรวงศึกษาธิการ (2549ข: 55) ที่เห็นว่าต้องพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบที่ 4 การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย และกระตุ้นให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีไปใช้เพื่อการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน สอดคล้องกับ ปรีชา คัมภีร์ภรณ์ (2545: 2) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญกับทรัพยากรทางการศึกษาและการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในขั้นตอนกระบวนการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาโดยกำหนดไว้ในหมวดที่ 8 ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545: 23) มาตรา 58 กำหนดให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินมาใช้จัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกาวรรณ ไหญ่สมบุรณ์ (2554: 107) ได้ทำการวิจัยพบว่าการสอนบนเว็บมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีย์รัตน์ สิงห์สมบัติ (2551: 6-7) ที่ได้ทำการศึกษาโดยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างมีกระบวนการ สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยใช้ บทเรียนบนเครือข่ายแบบเว็บควอสท์

องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ ดีระหว่างผู้เรียนกับครู และผู้เรียนกับผู้เรียน และครูกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2551: 12) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นเรื่องสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุปรีชา หิรัญโร (2541: 175) ที่เห็นว่าสิ่งแวดล้อมช่วยเกื้อหนุน

และเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อัลสเนีย์ อัลริยบุตร (2546: 46) ที่เห็นว่าโรงเรียนต้องจัดประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่เด็กในการจัดการศึกษา เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนรู้จักที่จะคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการคิดวิเคราะห์ ดังนั้น สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 14) ที่เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพโดยผ่านทักษะสำคัญ คือ การคิดวิเคราะห์ และกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นตัวชี้วัดในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนโดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบมากนักน้อยเพียงใด

3. การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

แสดงว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้องค์ประกอบหรือสารสนเทศครบถ้วน ซึ่งสารสนเทศในแต่ละด้านมีความถูกต้องและความเหมาะสมเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี เป็นไปได้ที่สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จะนำไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2557: 212-222) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการจัดการด้านการคิดวิเคราะห์ของเด็กประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสังเคราะห์บริบทของการจัดการด้านการคิดวิเคราะห์ของโรงเรียนประถมศึกษา 2) การจัดการด้านการคิดวิเคราะห์ 3) บรรยากาศการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ 4) การส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการคิดวิเคราะห์ และ 5) กระบวนการบริหารเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการพัฒนา รูปแบบ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2557: 212-222) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่ามีความเหมาะสมทั้งในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ มาดัส, สไครเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus; Scriven; & Stufflebeam. 1983: 399-402) ที่เห็นว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นควรมีความชัดเจนและเหมาะสมกับวิธีการทดสอบ โดยบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และ มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม และการทดลองรูปแบบหรือการประเมินในบางเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้ ด้วยข้อจำกัดของสถานการณ์ต่างๆ ดังที่ ไอส์เนอร์ (Eisner. 1976: 182-183) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัย สภาพการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่พบว่าในด้านการพัฒนาครูในด้านการสอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ที่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ อยู่ในลำดับสุดท้าย จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากร เช่น จัดให้มีโครงการการพัฒนาบุคลากรในสังกัด ด้วยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง ด้านการจัดการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความด้วยการปฏิบัติ (Action Learning) สู่การคิดนักเรียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง และจัดให้มีเอกสารบันทึกสมุดนิเทศ และมีกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษาควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการบันทึกการนิเทศและประเมินผลทุกครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ให้เห็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องก่อนที่จะกำหนดนโยบายส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน เช่น จัดเวทีให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้โดยมีการกำหนดรูปแบบการสอนเทคนิควิธีและกระบวนการที่เน้นส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การดำเนินโครงการสร้างวัฒนธรรมการวิจัย โดยการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย และส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการวิจัยในการเรียนรู้ทั้งครู นักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งครูไปฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการตามแผนงาน แผนปฏิบัติการ และโครงการที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และมีความเหมาะสม

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดโครงการและแผนปฏิบัติงาน เช่น มีแผนงานการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสอนงาน และให้คำแนะนำด้วยการสอนทักษะ เทคนิค และวิธีส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนแก่ครูผู้สอน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาวัตกรรมจากการสรุปองค์ความรู้ และจัดทำเป็นขุมความรู้ด้านการคิดเพื่อเผยแพร่ต่อไป

3. ผลจากการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่พบว่ารูปแบบฯ ช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจวิธีการนำไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายจึงเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ผู้บริหาร ควรนำรูปแบบฯ ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา และอธิบายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจวิธีการนำไปปฏิบัติตามองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งควรประเมินผลทุกระยะ เพื่อให้ทราบสภาพจริง แก้ไขและวางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อาจดำเนินการ ดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพทั่วไปของสถานที่ ห้องเรียนและตัวผู้เรียน 2) พัฒนาโดยการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อพัฒนานวัตกรรมในแต่ละบทเรียนโดยเน้นด้านความรู้และด้านกระบวนการ 3) พัฒนาจัดหาสื่อ เครื่องมือช่วยในการใช้สื่อการสอน ICT ช่วยในการจัดการเรียนรู้ 4) สร้างและพัฒนานวัตกรรมและกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ และสนุกสนานกับการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 5) ปรับเปลี่ยนห้องเรียนให้มีบรรยากาศเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ 6) เชื่อมโยงห้องเรียนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ในห้องและนอกห้องเรียนผู้องค์ความรู้ที่เป็นสากล โดยใช้สื่อที่จัดทำขึ้นเองและสื่อออนไลน์ และ 7) มีการวัดผลประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ตลอดจนสนับสนุนผู้ที่เรียนดีเก่งให้ได้ศึกษา และส่งเสริมนักเรียนที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์อ่อน โดยใช้บทเรียนออนไลน์และบทเรียนสำเร็จรูปร่วมกับผู้ปกครองเป็นต้น

3.2 ผู้สอนควรมีการเตรียมตัวที่ดี โดยมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับรูปแบบให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาด้านองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความรู้นำไปส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดการเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งนำไปใช้แก้ปัญหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4 การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และนำไปสู่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างครอบคลุม ซึ่งนำรูปแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. เป็นแนวทางพัฒนาด้านการจัดการความรู้ไปสู่การคิดวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะควรปรับวิธีการสอนให้คิดวิเคราะห์อย่างรอบด้าน ให้จัดกระบวนการสอนคนให้เป็นคนคิดเป็น ปฏิบัติได้ แก้ปัญหาได้ ไม่ควรสอนหนังสืออย่างเดียว

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระอื่นๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือในระดับอื่นๆ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการคิดวิเคราะห์โดยโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์